

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักสิทธิประโยชน์ กลุ่มงานกำกับและควบคุมการวินิจฉัยประโยชน์ทดแทน โทรศัพท์ ๐ ๒๙๕๖ ๒๒๘๘
ที่ รง ๐๖๒๙/๗๑๐๖ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แจ้งแนวปฏิบัติการวินิจฉัยประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/ประกันสังคมจังหวัด/สาขา ทุกแห่ง

ตามที่ปัจจุบันมีหน่วยงานราชการหลายแห่งปรับเปลี่ยนวิธีการจ้างจากสัญญาจ้างลูกจ้างชั่วคราว เปลี่ยนเป็นการจ้างเหมาบุคคลภายนอกให้ปฏิบัติงาน จึงเป็นสาเหตุให้การเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง นั้น

สำนักสิทธิประโยชน์ ขอเรียนแจ้งแนวปฏิบัติการวินิจฉัยประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน กรณีลูกจ้างส่วนราชการที่เปลี่ยนวิธีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นการจ้างเหมาบริการ ขอให้สำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่/จังหวัด/สาขา ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาวินิจฉัยให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติการวินิจฉัยประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ตามหนังสือสำนักงานประกันสังคมที่ รง ๐๖๐๘/ว๔๔๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(นางบุปผา พันธุ์เพ็ง)

ผู้อำนวยการสำนักสิทธิประโยชน์

ที่ รง 0608/ว 448

สำนักงานประกันสังคม

ถนนติวานนท์ นนทบุรี 11000

12 มีนาคม 2551

เรื่อง แนวปฏิบัติการวินิจฉัยประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานประกันสังคม ที่ รง 0607/ว 331 ลงวันที่ 19 เมษายน 2547

ด้วยปัจจุบันมีหน่วยงานราชการหลายแห่งทำสัญญาจ้างเหมาบุคคลภายนอกเพื่อปฏิบัติงานการให้บริการ เช่น สำนักงานจัดหางานจังหวัดทำสัญญาจ้างเหมาบุคคลภายนอกเพื่อปฏิบัติงานการให้บริการ โดยรายละเอียดในสัญญามีลักษณะเป็นการจ้างแรงงานแต่ได้ระบุในสัญญาว่าการว่าจ้างตามสัญญาไม่ทำให้ผู้รับจ้างมีฐานะเป็นลูกจ้างของทางราชการหรือมีความสัมพันธ์ในฐานะลูกจ้างของผู้ว่าจ้างตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งสำนักงานประกันสังคมให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ที่ รง 0607/ว 331 ลงวันที่ 19 เมษายน 2547 เรื่อง แจ้งเวียนตอบข้อหารือเกี่ยวกับการจ้างเหมาของส่วนราชการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานประกันสังคมจึงออกแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่วินิจฉัยประโยชน์ทดแทนพิจารณารายละเอียดของสัญญาหากมีรายละเอียดดังต่อไปนี้เข้าข่ายเป็นสัญญาจ้างแรงงาน ดังนั้น ผู้ที่เข้าทำงานตามสัญญาดังกล่าวไม่ใช่ผู้ว่างงานไม่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

1. มีบุคคลฝ่ายหนึ่งตามปกติจะเรียกว่า “นายจ้าง” แต่ตามสัญญาดังกล่าวจะเรียกว่า “ผู้ว่าจ้าง” ตกลงรับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งตามปกติจะเรียกว่า “ลูกจ้าง” แต่ตามสัญญาดังกล่าวจะเรียกว่า “ผู้รับจ้าง” เข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างตลอดระยะเวลาที่ทำงานให้ และบุคคลฝ่ายหนึ่งตกลงรับทำงานให้โดยประสงค์ที่จะได้รับค่าจ้าง

2. วัตถุประสงค์ของสัญญามุ่งใช้แรงงานได้แก่การที่ต้องมาปฏิบัติงานที่สำนักงานมิได้มุ่งที่ผลสำเร็จของงานได้แก่ปฏิบัติงานที่ใดก็ได้แล้วนำงานมาส่งเมื่องานสำเร็จ

3. มีการควบคุมบังคับบัญชา ได้แก่ ต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

/4. มีการ...

4. มีการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ได้แก่ การลงเวลาทำงาน การลา

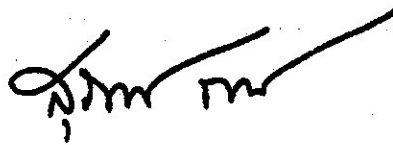
5. นายจ้างมีอำนาจให้คุณให้โทษต่อลูกจ้าง

6. หน่วยงานมีหน้าที่จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการทำงาน

หากสำนักงานประกันสังคมจังหวัดฉะเชิงเทราสั่งจ่ายเงินทดแทนกรณีว่างงานให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานตามสัญญา
ดังกล่าวแล้ว ให้เปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยเป็นกรณีไม่มีสิทธิและให้เรียกเงินคืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งสำนักงานประกันสังคมเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรินทร์ จิรวิชิต)
เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

กองประโยชน์ทดแทน

โทรศัพท์ 0 2956 2285

โทรสาร 0 2525 2455

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประกันสังคม กองนิติการ โทร. 0 2956 2657-9 โทรสาร 0 2525 1897

ที่ รง 0607/ ๑331

วันที่ 19 เมษายน 2547

เรื่อง แจ้งเวียนตอบข้อหารือเกี่ยวกับการจ้างเหมาของส่วนราชการ

เรียน ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ รองเลขาธิการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันสังคม ผู้อำนวยการกอง
เขต ศูนย์ ประกันสังคมจังหวัด สาขา

1. เรื่องเดิม

กองนิติการ ได้รับเรื่องข้อหารือจากหน่วยงานต่างๆ ของสำนักงานประกันสังคมกรณีสัญญาจ้างเหมาของส่วนราชการต่างๆ เกี่ยวกับการจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานด้านต่างๆ โดยทำสัญญาจ้าง คณะระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถือว่ามีนิติสัมพันธ์เป็น นายจ้าง - ลูกจ้าง หรือไม่

2. ข้อเท็จจริง

2.1 เนื่องจากหน่วยงานของสำนักงานประกันสังคมหลายหน่วยงานได้มีหนังสือขอหารือกรณีสัญญาจ้างเหมาบุคคลเพื่อปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการจ้างแรงงานที่มีนิติสัมพันธ์การเป็นนายจ้าง - ลูกจ้าง หรือไม่ ซึ่งส่วนราชการต่างๆ ไม่นำส่งเงินสมทบทั้งส่วนของนายจ้างและลูกจ้าง หรือส่งเฉพาะส่วนของ ลูกจ้างฝ่ายเดียว

2.2 เลขาธิการ ได้มอบหมายให้กองนิติการเข้าร่วมประชุมกับกรมบัญชีกลางในวันที่ 12 ธันวาคม 2546 ซึ่งกองนิติการได้รายงานผลการประชุมให้เลขาธิการได้รับทราบแล้วตามหนังสือกองนิติการ ที่ รง 0607/10397 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2546 และกรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือด่วนมากที่ กค 0409.6/2111 ลงวันที่ 26 มกราคม 2547 ส่งรายงานการประชุมเรื่องการจ้างเหมาเอกชนดำเนินการของส่วนราชการ มาเพื่อ พิจารณา ซึ่งกองนิติการได้มีหนังสือที่ รง 0607/1028 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547 ถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง เพื่อขอแก้ไขมติที่ประชุมตามรายงานการประชุมหน้าที่ 5 ข้อ 2 โดยมติที่แก้ไข ดังนี้

1. การจ้างเหมาบริการตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0526.5/ว 131 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2541 ไม่ถือเป็นการจ้างแรงงานและส่วนราชการผู้ว่าจ้างไม่ต้องนำส่งเงินสมทบเข้า กองทุนประกันสังคม

/2. ให้กรมบัญชีกลาง...

2. ให้กรมบัญชีกลางเวียนชักซ้อมความเข้าใจหลักเกณฑ์การจ้างเหมาบริการให้ชัดเจนว่า ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดในข้อเท็จจริงของการจ้างงาน โดยวัตถุประสงค์ของการจ้างงานนั้นมุ่งที่ผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างเป็นสำคัญ เช่น จำนวนชิ้นงาน และกำหนดจ่ายค่าตอบแทนให้เมื่อผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จ โดยการส่งมอบงานให้ส่วนราชการตรวจสอบตามกำหนดเวลา และตลอดระยะเวลาการทำงานส่วนราชการไม่มีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาการทำงาน เช่น การสั่งการ การอนุญาตให้ลาหยุด หรือการอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับอื่นๆ ที่ลูกจ้างของส่วนราชการโดยทั่วไปต้องถือปฏิบัติ โดยส่วนราชการมีอำนาจเพียงตรวจตรางาน และสั่งให้แก้ไขงานเมื่องานผิดพลาดบกพร่อง กับทั้งให้ส่วนราชการมีการกำหนดเงื่อนไขการเรียกค่าปรับและค่าเสียหายได้ หากเกิดความเสียหายขึ้นอันเนื่องมาจากการทำงานที่ว่าจ้างตามจำนวนที่ตกลงกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

2.3 กรมบัญชีกลางมีหนังสือที่ กค 0409.6/8008 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2547 เห็นสมควรแก้ไขรายงานการประมาณการที่สำนักงานประกันสังคมเสนอขอแก้ไข

3. ข้อกฎหมาย

3.1 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้างไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างและให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล ให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ให้ทำการแทนด้วย

3.2 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 575 อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าลูกจ้าง ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้

มาตรา 587 อันว่าจ้างทำของนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับจ้างตกลงรับจะทำงานถึงใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับจ้างและผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น

4. ข้อพิจารณา

สำนักงานประกันสังคมพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำสัญญาหรือข้อตกลงจ้างเหมาของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยวัตถุประสงค์ของการจ้างงานนั้นมุ่งผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างเป็นสำคัญ ผู้รับจ้างต้องไม่ทำงานภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าจ้าง อันมีลักษณะสัญญาจ้างทำของ โดยที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 5 ได้กำหนดนิยามของ “นายจ้าง ลูกจ้าง” ไว้เป็นไปในทางสอดคล้องกันกับนิยามของการเป็นนายจ้างลูกจ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 ว่าด้วยการจ้างแรงงาน ซึ่งมีเงื่อนไขและองค์ประกอบในการพิจารณาแตกต่างกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 587 ว่าด้วยการจ้างทำของ พอสรุปได้ดังนี้

สัญญาจ้างแรงงาน

- (1) ต้องมีบุคคลสองฝ่ายเป็นคู่สัญญา เรียกว่า นายจ้างกับลูกจ้าง
- (2) นายจ้างตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงาน โดยจ่ายค่าจ้างตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างทำงานให้
- (3) ลูกจ้างตกลงรับทำงานให้นายจ้าง โดยประสงค์ที่จะได้รับค่าจ้าง
- (4) ลูกจ้างต้องทำงานภายใต้การตั้งการ และควบคุมบังคับบัญชาของนายจ้าง
- (5) นายจ้างมีอำนาจให้ทุนให้โทษต่อลูกจ้าง
- (6) นายจ้างมีหน้าที่จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ในการทำงาน

สัญญาจ้างทำของ

- (1) ต้องมีบุคคลสองฝ่ายเป็นคู่สัญญา เรียกว่าผู้ว่าจ้างกับผู้รับจ้าง
- (2) ผู้รับจ้างตกลงรับจะทำงานให้กับผู้ว่าจ้างจนกว่างานจะเสร็จ
- (3) ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายค่าจ้างให้กับผู้รับจ้างตามความสำเร็จของงานที่ตกลงว่าจ้าง โดยถือ

ผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ

- (4) ผู้รับจ้างไม่ต้องทำงานภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าจ้าง แต่จะต้องทำงานให้สำเร็จตามที่ตกลงว่าจ้าง

- (5) ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน
- (6) ผู้รับจ้างต้องส่งมอบการทำงานที่ทำให้ทันเวลาต่อผู้ว่าจ้าง

ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางจะเวียนชักชวนความเข้าใจหลักเกณฑ์การจ้างเหมาบริการของส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดในข้อเท็จจริงของการจ้างงาน โดยวัตถุประสงค์ของการจ้างงานนั้นมุ่งที่ผลสำเร็จของงานที่ว่าจ้างเป็นสำคัญ

ดังนั้น หาก...

ดังนั้น หากส่วนราชการต่างๆ ได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนราชการและผู้รับจ้างไม่จำเป็นต้องนำส่งเงินสมทบทั้งในส่วน นายจ้างและลูกจ้างเข้ากองทุนประกันสังคม แต่หากในทางปฏิบัติส่วนราชการต่างๆ ได้ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือมีการควบคุม บังคับบัญชา เช่น การสั่งการ การอนุญาตให้ลาหยุด หรือการอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับอื่นๆ ที่ลูกจ้างของ ส่วนราชการโดยทั่วไปต้องถือปฏิบัติ อันถือว่าเป็นสัญญาจ้างแรงงาน ส่วนราชการนั้นจะต้องนำส่งเงินสมทบ ทั้งในส่วนของนายจ้างและลูกจ้าง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา และถือปฏิบัติต่อไป

(นายไพโรจน์ สุขทรัพย์)
เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม